

Az irányelvek a népfrent országos tanácsa előtt

Csütörtökön a Parlamentben ülést tartott a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa, s megvitatta a párt X. kongresszusának irányelveit. Kállai Gyula, a népfrent országos tanácsának elnöke vezette a tanácskozást, amelyen részt vett és fel-szólalt Kádár János, az MSZMP Központi Bizottsá-gának első titkára, s ott volt Losonczi Pál, az El-nöki Tanács elnöke is. Bencsik István főtájtár mon-dott vitaindítót.

A vitában felszólalt dr. Ortutay Gyula, Nagy József, Nemecz Ernő, Varga Béla, Szilágyi Péter, Németh Irén, dr. Trautmann Rezső, Z. Nagy Ferenc, Szabó László, dr. Bartha Tibor, Kakuk Imre, Sümei János, Adám Antal, Szabó Kálmán, dr. Erdély-Grúz Tibor, dr. Ger-vai Béla, Varga János és Gál Gyula. A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa úgy foglalt állást, hogy egyetért a párt kongresszusi irányel-veivel, a bennük meghatá-rozott bel- és külpolitikai, gazdaságpolitikai, szociális és kulturális célokkal és feladatokkal, s a vita során elhangzott észrevételeket és javaslatokat eljuttatja az MSZMP Központi Bizottsá-gához.

A korhatárt tettekben mérik

Pártvezetőség-választás a szőrmegyárban

Tanműhelyben tartják ezt a vezetőségválasztó tag-gyűlést. A Pannónia Szőrmekikészítő és Szőrmekonfek-ció Vállalat szegedi gyárának tanműhelyében. Az ötvenöt szőrmegyári kommunistaól ötvenegyen jöttek el, hogy megvitassák a X. pártkongresszus irányelveit, s egyide-jűleg megválasszák az új vezetőséget. Előzőleg pártcso-port-értekezleteken már beszéltek, vitakoztak, ta-nácskoztak a kongresszusi célkiűzésekről, s most a vita-indító referátum újra feleleveníti a sokakat foglalkoz-tató gondolatokat.

— „A munkások jogos igé-nye, hogy a pártszervezetek és a gazdasági vezetők ren-desebben tájékoztassák és jobban vonják be őket a dön-téseket megelőző megbeszé-lésekbe” — mondja többek között beszámolójában a pártvezetőség titkára, Svarcz Imréné. Adatokat elemez, kö-vetkeztetéseket von le, ösz-szegezi a pártcsoport-érte-kezleten elhangzott vélemé-nyeket. „Az életszínvonal emelésének feltételeit a jö-vőben is a termelés, a ter-melőkenység emelésével kell megteremtenünk” — ez már tudatosodott a jelenlevőkben. „Mint üzemben működő pártszervezetnek, külön gon-dot kell fordítanunk a veze-tő testületben tevékenykedő kommunista munkájának összefogására, irányítására.” S e megállapításhoz dialek-tikusan kapcsolódik, hogy a pártcsoportoknak a dolgozók körében erősíteni kell a kap-csolatokat, fokozni a demok-ratizmust.

A szervezeti szabályzat módosítása is élénk figvel-met vált ki. Például mind-enki egyetért azzal a vál-toztatással, hogy ha a párt-tag hátrányos helyzetbe ke-rül kritikai észrevételei, vagy a hibák feltárása miatt, a taggyűlés vagy a választott pártszerv beavatkozását kér-heti. Helyénvaló ez így, hisz a módosítás nagyobb bizto-sítékot nyújt a bátor bírálat-hoz.

Ismét Nagy Ottó, a tag-gyűlés elnöke veszi át a szót. Rendre emelkednek magasba a kezek — tizenhárom tar-talmas felszólalás hangzik el, van, aki a vita hevében meg is duplázza. Stumfhauer Gézáé kifejtji, hogy a to-vábbhaladás gátja a munka-erő-vándorlás is. Javaslat — később határozati rangra emelkedik, mindenki egyet-ért vele — vizsgálja meg a vállalatvezetés a törzsgárda-tagok megbecsülését, igye-kezen minél több formában kifejezni ezt, tegyenek lépé-

seket a „meggyökereztetés” érdekében. Egész sor hozzá-szólás foglalkozik a 18 éves korhatárral. Többen — olya-nok is, akik a pártcsoport-értekezleten különféle meg-gondolásokból még ellenez-ték — most a felvételi mó-dosítás mellett foglalnak áll-lást. Hosszas medítálás ve-zette őket odáig, hogy átlát-ják: helyes, ha már 18 éves korától párttag lehet az a fiatal, aki érdemes rá. De — és ez a de minden alka-lommal elhangzik — alapo-san meg kell majd nézni, méltó-e, érett-e a tagsági könyvre?

S megfogalmazódik az igény is: azért, hogy minél többen legyenek méltók rá, nevelni és nevelni kell az üzemi fiatalokat, az ipari ta-nulókat. Fehér István így vé-lekedik: Minden kommunis-tának kötelessége törődni eb-ből a szempontból is a kö-rülötte dolgozó ifjúmunká-sokkal. „Bizony, vannak ná-lunk olyan negyvenéves párt-tagok is, akik — ilven te-kintetben — még nem érik el azt a bizonyos 18 éves kor-határt sem, akik kizárólag a saját munkájukkal törőd-nek”. Mert az igazi korha-tár, a kommunista igazi is-mérve: a tett.

„Nemrég tárgyaltuk Buda-pestben a vállalati ötéves terv elképzeléseit — mondja Pádi Imre. — Komoly fémlelé-kenységemelkedésre épít ez a terv, több munkaszerve-zésre, jobb időkihasználásra, fegyelmre lesz szükség”. Prágai Tibor, az MSZMP Szeged városi bizottságának ipari osztályvezetője is jelen van a taggyűlésen: az üd-vözlő szavak után ő is a ter-melőkenységemelé fontossá-gát hangsúlyozza.

A taggyűlésen Svarcz Im-réné, aki már 15 éve párt-titkár a szőrmegyárban, is-mét bizalmat kap, s megvá-lasztják a városi pártterte-kezet küldöttét is: Gaál An-talné személyében.

Bernula Mihály

S. M.

Az irányelvekről, közvetve

Nyílt, őszinte hangvételű eszmecsere folyik országunk egész területén, még a leg-kisebb zugában is. A párt-kongresszus előtt, a kong-resszusi irányelvekkel kap-csolatban sokan mondják el véleményüket, s érdemes ezekre odafigyelni. Külö-nösen érdemes azokra, ame-lyek életünk legfontosabb problémáit feszegetik. Ilyen többek között Ábrahám Ambrus akadémikus írása, amely a Délmagyarország szombati-vasárnapj szá-mában jelent meg.

Megkapó ez az írás a nem biológusok, sőt a nem peda-gógusok számára is, mert társadalmunk általános em-beri problémáit veti fel. Ugyanis amit az egyetemi katedrálról mond, az másra is vonatkozik, mondhatnám minden vezetői beosztásra, minden felelős posztra. Mert minden beosztás egy-egy polcot jelent, amelyre vala-akit fel lehet ültetni, de e polcon ülni valóban csak akkor gyönyörűség, ha a tudás küldte az illetőt. A szerző azonban úgy érzi, hogy ezen a polconok többségük-ben nem odaváló emberek ülnek. „Régi és szomorú ta-pasztalat — írja —, hogy a legtöbb munkás- és paraszt-származású ember, aki ér-telmiségi pályára került, megszakítja a kapcsolatot azzal a társadalmi osztállyal, amelyből eredetét vette.”

Van ebben a megfogalma-zásban sok igazság. A mun-kásokból, parasztokból lett értelmiségiek között valóban nem kis számban vannak pöffeszkedő, úrhatnám, üres-séget takaró nagyképi em-berek, akik érzéketlenek más-sock gondjai iránt. Vannak olyanok is, akiket valamikor felszínre hozott a víz, s az-óta semmilyen áradás sem tudta őket a helyükről elso-dorni, pedig a társadalomért vajmi keveset tettek. A nagy többség azonban — a munkásokból, parasztokból lett értelmiségiek nagy töb-bése — megállta a helyét. Az eredményekért folyta-tott küzdelem irányítói kö-zött ott voltak a munkások-ból, parasztokból lett ér-telmiségiek is. Ezek az ér-telmiségiek nem szakították meg kapcsolatukat osztá-lyukkal, éltető gyökerekkel, jöllehet ezeknél az emberek-

nél — vagy legalábbis egy részükénél — van némi pro-bléma. Egy munkásból lett, dolgát érto üzemi igazgató mondta nekem: „Tudod, a felszabadulás után én bátran vitakoztam, az igazság vé-delmében kiálltam bárkivel szemben, a következmények-kel nem törődtem. Arra gondoltam, legfeljebb visz-szamegyek a munkapadhoz. Most húsz év múltán már másképpen gondolkodom.”

S hogy ez a másképpen gondolkodás mit jelent, azt is elmondta. Ötvenéves fej-jel már nem szeretne mun-kapadhoz kerülni. Vélemé-nyem szerint ilyesmitől nem is kell tartania. Nemcsak azért, mert a húsz év alatt jelentős érdemeket szerzett, s rendszerünk nem enged-heti meg magának azt a luxust, hogy a politikailag, szakmailag képzett, vezető-képességekkel rendelkező emberekre jóval kevesebb képzettséget igénylő fizikai munkát bizzon, hanem azért sem, mert a párt kiáll az igazságért, a közélet tisztaságáért küzdő emberekért, s helytállásra buzdítja őket. Serelem persze bárkit érhet, a jogosan bíráló átmenetileg hátrányos helyzetbe is kerül-het, de csak átmenetileg. Ke-vés ó van tehát arra, hogy a hibák felett szemet huny-junk, s mégis elterjedt az ilyen gondolkodás.

Egy példa talán nem al-kalmas az általánosításra. Lehet, hogy a munkásokból, parasztokból lett értelmiségi-ek egy része egy kicsit vá-lóban eltávolodott az éltető gyökértől. Ezért helyes a párt törekvése a szocialista demokrácia kifejlésztéséért annak érdekében, hogy to-vább erősödjék a munkás-osztály hatalma, hatéko-nyabban érvényesüljön a párt vezető szerepe, a töme-gek közéleti aktivitása.

Szükség van arra, hogy a munkásokat, a fizikai dolgo-zókat az eddiginél jobban vonják be az érdekeiket szolgáló döntések kialakítá-sában és arra is, hogy a rá-termetteket vezető beosztá-sokba emeljék. A népgazda-ság különféle területein ma is égetően szükség van a rá-termett munkásokból és pa-rasztokból képzett friss ve-zetőkre, értelmiségiekre. A kiválasztás lehetősége adva

Hozzászólás Ábrahám Ambrus cikkéhez

van, szinte minden területen, az alkalmasakat pedig kapacitálni kell a továbbtanu-lásra. A fizikai dolgozóknak minél több helyet kell kap-niok a társadalmi életben, hiszen a dolgozótársaik ér-dekeit ők képviselhetik a legkövetkeztesebben.

Az ilyen és ehhez hasonló megoldások nyilván serken-tőleg hatnak egész közélet-künlőkre, többek között a mun-kásokból, parasztokból lett értelmiségiekre is, megállít-hatják osztályuktól való el-távolodásukat.

Bernula Mihály

S. M.

Újabb munkahely a nyugdíjasoknak

A Budapesti Kézműipari Vállalat a szegedi ipari vá-sárokon szerzett tapasztalatai alapján üzemet létesített Szegeden. Még az idén ta-vasszal hozzáláttak a szer-vezéshez és a szegedi üzem központi műhelye augusztus 1-én megkezdhetette munkáját a Dáni utca 7. szám alatti átalakított üzlethelyiségben. A vállalat mintegy 100 ezer forintért jó körülményeket teremtett; alkalmazottai itt adják át az anyagot a be-dolgozóknak, illetve itt vég-zik el az utolsó műveleteket.

Amint Fenyeres Jenő üzemvezető elmondotta, fő-ként csökkent munkaképes-ségűket, nyugdíjasokat al-kalmaznak, jelenleg körül-belül 35—40-en dolgoznak már az új üzem keretei kö-zött. Munka van bőven, Pa-pucsot gyártanak, valamint a Budapesti Kézműipari Vállalat központjából Szegedre küldött műanyag er-nyőnyeleket tűznek, illetve néhány nap óta előreszabott női otthoni ruhát állítanak össze. A tervek szerint to-vább fejlesztik az üzemet, illetve mintegy 500 bedolgo-zót kívánnak foglalkoztatni ezután.

A kézműipari vállalat ígé-rete szerint annyi munkával

látja el a szegedi üzemet, amennyi csak szükséges, hi-szen cikkeikre kereslet van, illetve Budapestben munka-erőhiánnyal küzdenek. Az új üzemet azonban Szegeden is felfedezték: a kapott tá-jékoztatás szerint a Komp-lett Kereskedelmi Vállalattal bérmunkáról tárgyalnak.

Ha hiányzik egy csavar

Panaszkodnak a gazdasági vezetők, hogy az idei esz-tendőben nem úgy mennek a dolgok, ahogyan azt előre eltervezték. Elmaradtak a termelésben, nem tudnak időben eleget tenni szállítási kötelezettségeiknek, sok, nem várt kiadás szakadt a nyakukba, ebből viszont egyenesen következnek, hogy a nyereség is kevesebb lesz a tavalyinál, illetve az elképzeltnél. Nem kivétel az ilyen-fajta gondok alól a Tisza Bútoripari Vállalat szegedi gyá-ra sem. A gyár igazgatója — mint ahogyan a legtöbb gyár vezetője — bizkodik ugyan, hogy az év végére még rendbe jönnék a termeléssel, bár nem látszik valami meggyőző-nek az indoklása.

Ha megkérdezi az ember, hogy miért várnak gyen-gébb évet 1970-ben, több okot is felsorolnak. Elsőnek az árvíz elleni védekezést említik, hogy a vállalatok férfidolgozói a megáradt folyók gátjait erősítették hetekig, hó-napokig, s emiatt jelentősen elmaradtak a termeléssel. Az árvízveszély hatása láncreakcióként jelentkezik más te-kintetben is: a termeléshez szükséges nyersanyagok száll-ítása is visszaesett, az egymással kooperáló vállalatok ter-melési mechanizmusában hol itt, hol ott hiányzik egy csav-ar, és az már elegendő ahhoz, hogy kiessen a megsza-bott és megszokott ritmusból a termelés menete.

A bútorgyáriak is kivették részüket az árvíz elleni védekezésből, sőt később egyik szocialista brigádjuk nyolc-ezer forint munkabért — amelyet külön órákon kerestek — ajánlott fel és vásárolt érte egy televíziót az árvíz súj-totta szabolcsi területen levő rozsályi általános iskolának. Most azonban gondban vannak a termeléssel, a kötelezett-ségek teljesítésével. Persze, ha jól megnézzük, kiderül, hogy nem lehet csak az árvízveszélyt okolni a késedel-mekért.

A szegedi gyár egyik legfontosabb gyártmánya a fém-vázás irodabútor, amelyből jelentős mennyiséget adnak el külföldön. Svéd megrendelésre nem kész íróasztalokat, ha-nem csak „alkatrészeket” szállítanak, amelyeket aztán a svédek szerelnek össze. Huszonháromféle alkatrészt gyár-tanak exportra: íróasztalok tetejét, oldalát, fiókokat, red-őnyös szekrények ajtajait, polcokat és így tovább. A szállítási határidő október vége. S most, amikor megkér-dezi az igazgatót a vásárló, hogy elküldik-e időben a ren-delést, akkor a gyár vezetője nemleges választ ad.

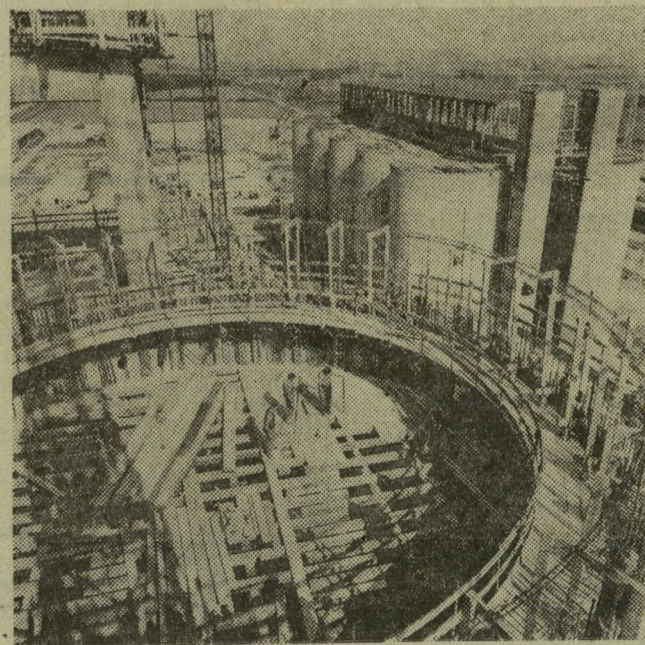
Lássuk a magyarázatot. Egy kis határidő-módosítással elkészültek volna a szegedi gyárban a svédeknek szánt munkákkal, de közben a megrendelők is módosítottak. Emiatt eleve késésre számítottak, s most annak is örül-nének a bútorgyárban, ha év végére elkészülnének a ren-deléssel. A panaszoknak nincs vége. A gyár raktárában ott hever sok félig kész anyag, de nem folytathatják a mun-kát, mert valami mindig hiányzik. Jelen esetben a red-őnyös szekrényeknél a sínnyalók „balos” oldala. Persze ezeknek a sínnyalóknak is göröngyös az útjuk. Most pél-dául azért akadott meg a termelés, mert éppen a svédek nem küldték időben az általuk ígért anyagokat: sínnyaló-kat, lakot és egyebet. A svédek is mossák kezeiket, mert amint mondják, ők egy NSZK-beli cégtől rendelték a redőnyös szekrények műanyagból készült sínnyalóit, de a német cég is késik, amit meg elküldött, az csak az egyik oldalon alkalmazható.

Mit tehet ilyen kaószban a bútorgyár? Megpróbál gyorsan átállni valami más termék gyártására, amely vi-szont egyáltalán nem gyerekjáték, és nem megy simán. Az irodabútorok fémvázait például megint más vállalat gyártja, amellyel annak idején már megegyeztek, hogy mennyit és milyen határidőre kérnek. Tehát a kooperáló cégnek is át kellene állnia, valamint abba kellene hagy-nia, és így tovább. Ilyenkor elindul egy láncreakció, amely végigpásztazza az összes együttműködő vállalatokat, meg-bolygatja a termelést.

A megbolydult termelési menetben könnyen felszök-nek az árak és a bérek is. Mert mi történik: a bútorgyár vezetői azt mondják a művezetőknek, csoportvezetőknek és a munkásoknak, hogy megpróbáljuk a deformált körülmények között is teljesíteni kötelezettségeinket, s ha ez sikerül, akkor mondjuk ötvenezer forint prémiumot kap-nak. Gondolom én, hogy ez a „játékszabály” érvényesül a többi vállalatnál is, amely belekerült a „sodrásba”, mind ráigér valamit, ha sikerül. Normális körülmények között az így kiadott pénzösszeg evidensebb célokat szolgálha-tott volna.

Az hiszem, nem is érdemes tovább boncolgatni a lé-ket kapott kooperációból eredő bonyodalmat. Ha csak egyetlen csavar hiányzik a sorból, könnyen zátonyra fut az egész láncolat, s ebben a kavalkádban min-den elképzelhető, csak az nem, hogy időben és az előre kalkulált összegért készül el az a bizonyos termék.

GAZDAGH ISTVÁN

Olajipari konferencia

A Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület olajbá-nyászati szakosztályának ipargazdasági csoportja teg-nap országos konferenciát rendezett Szegeden, a Tisza-szállóban. A konferencia a szegedi kőolaj- és földgáz-létesítmények eddigi gazda-sági tapasztalatait összege-zte az ország több vidékéről Szegedre érkezett mintegy 120 szakember részvételével. A kétnapos konferencia ün-nepélyes megnyitóján meg-jelent dr. Komócsin Mihály, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára is.

A konferencia résztvevői ma, pénteken meglátogatják a szegedi olajmezőt és az olajipari építkezéseket.